

SPROGLIG REFLEKSIVITET OG SOCIALE MEDIER

Andreas Stæhr
andst@hum.ku.dk
(University of Copenhagen)

Introduktion

Formål:

- Belyse nogle af de refleksive processer der finder sted i (og forud for) interaktion på de sociale medier

2 temaer:

- Sociolinguistisk normativitet
- Sociolinguistisk refleksivitet

Sociale medier

*“Digital applications that build on the ideological and technological premises and foundations of Web 2.0 (e.g. Herring et al., 2013) that allow the **creation, exchange** and **circulation** of user-generated content (Kaplan and Haenlein, 2010) and **enable interaction** between users”*

(Leppänen et al. 2015:3)

Digital praxis

“[...]’assemblages’ of actions involving tools associated with digital technologies, which have come to be recognized by specific groups of people as ways of attaining particular **social goals**, enacting particular **social identities**, and reproducing particular sets of **social relationships**”

“Digital practice always **transverse boundaries** between the physical and the virtual, and between the technological systems and social systems”

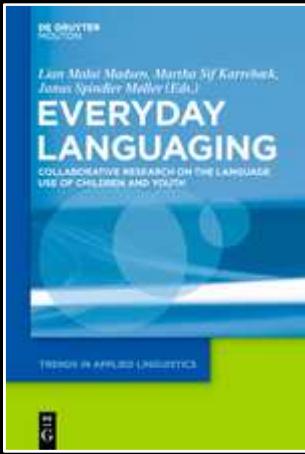
(Jones et al. 2015:3)

Projects and data

Draw on data and insights from 2 projects:

- “**Everyday Languaging**” projektet
  - Sted: København
  - Varighed: 3 års etnografi
- “**Dialect in the periphery**” projektet
  - Sted: 3 geografisk perifære områder i danmark
  - Varighed: 1 års etnografi

The everyday languaging project

- Duration of fieldwork: 2009-2011
- Team ethnography
- 2 school classes (ca. 40 students)
- 7th – 8th grade (equivalent to secondary school)
- High degree of linguistic and cultural diversity
- See: Madsen et al. 2016

Dataindsamling

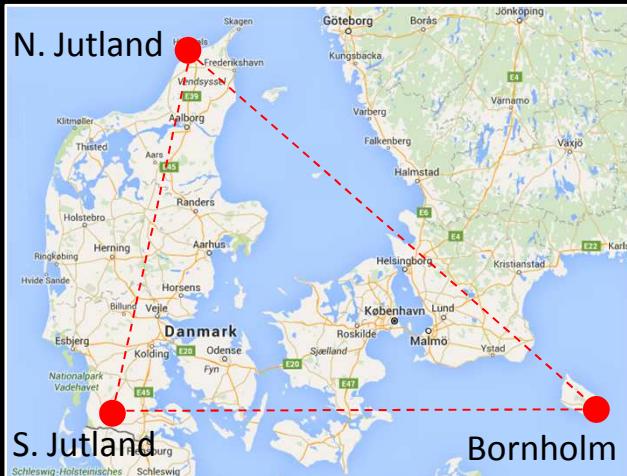
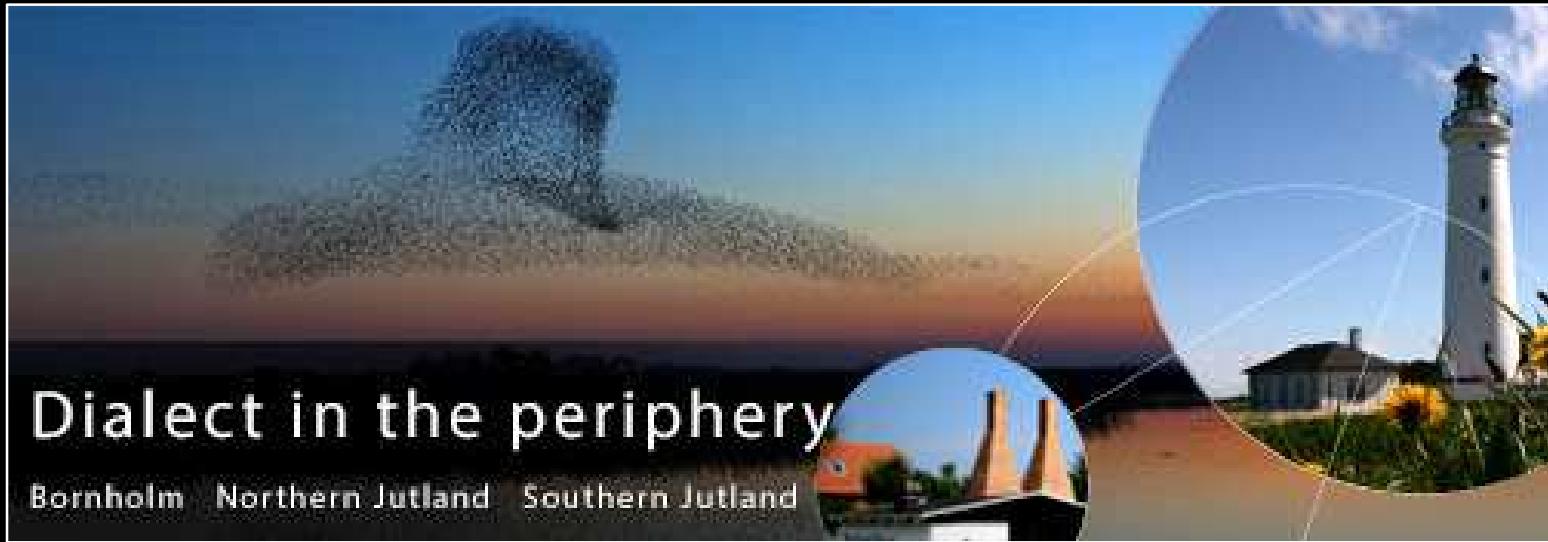
Data:	February 2009 - December 2009	January 2010 - May 2011	June 2011 - December 2013
Online ethnography on Facebook			
Ethographic fieldwork (face-to-face)			
Self-recordings			
Interviews			
Group interviews			
Interviews with teachers			
Written essays			
Casual meetings with key participants			

Situations:

- School (classes and breaks)
- Leisure time activities
- Facebook (walls and private groups).

Dialect in the periphery

- Duration of field work:
  - 2014-15: Southern Jutland 201
  - 2015-16: Northern Jutland and Bornholm
- Similar methodological vantage point as the “everyday languaging project”
- Data collection in three geographically different areas by three groups of researchers
- Focus on both quantitative and qualitative analysis

I. TEMA:

Sociale medier
og
sociolinguistisk normativitet

Sociale medier og sociolinguistisk normativitet

- Unge brugere af sociale medier er refleksive sprogbrugere når de retter sig selv og andre
- Rettepraksisser har ofte sociale funktioner ud over korrekthed (Stæhr 2016)

Henrik
hvor mange kommer egentlig hvis det skal blive til noget? :) kan alle ikke skrive om
de kan eller ej og hvad de har **jøst til**
Synes godt om · Tilføj kommentar · Følg opslag · 30. marts kl. 17:02

Salima synes godt om dette.

Safa **Lyst!** Henrik, du må se at integrerer dig i det
danske sprog ligesom alle os andre (:
30. marts kl. 17:57 · Synes godt om · 1

Negasi
I SKAL SE DEN! :D haha jeg døde første gang jeg så den!
The Duck Song
www.youtube.com
Quaaaaaaaaak...I'm a duuuuuuuuck... For more,
visit www.WarmMilkPro.com

21. oktober 2010 kl. 22:08 · Synes godt om · Del

3 personer synes godt om dette.

Alima elsker den!
21. oktober 2010 kl. 23:36 · Synes godt om

Negasi hahah neger humor? **[staves]**
21. oktober 2010 kl. 23:37 · Synes godt om

Alima negerhumor!
Jaaaaah!
21. oktober 2010 kl. 23:37 · Synes godt om

Bashaar

Har barberet mig

22. november 2009 kl. 18:48 · Synes godt om ·

Rasmus HAHAHAHAHA... Så har du ikke mere
shaaarkkk tilbage ;D
22. november 2009 kl. 18:50 · Synes godt om

Bashaar hehehe
22. november 2009 kl. 18:50 · Synes godt om

Rasmus Så skal du lære Jamil det ;D
22. november 2009 kl. 18:51 · Synes godt om

Fatima ;OO DET VAR DIIIS :P
22. november 2009 kl. 18:51 · Synes godt om

Lamis Hahahahahaha lol flækker.. ;)
22. november 2009 kl. 18:55 · Synes godt om

Fatima Oh ham det rasmus Prøver være Perker
Hahaahhhaha Flækker ;D
22. november 2009 kl. 18:57 · Synes godt om

Rasmus Ja jeg er ornlig syg gangstar, host host ;D
22. november 2009 kl. 20:15 · Synes godt om

Mohammed din hund draber dig rasmus
23. november 2009 kl. 16:46 · Synes godt om

shark: hår (arabisk)

ornlig syg gangstar: Alis standardreplik i julekalenderen Yallahrup Færgeby fra 2007

1. Illustrerer forbindelse mellem:

- Sproglige træk,
- Brugere
- Indeksikalske værdier

2. Viser hvordan normer for sprogbrug bliver forhandlet i interaktionen mellem de unge

3. Viser hvordan passende brug og brugere bliver ratificeret

II. TEMA

Sociale medier
og
sociolinguistisk normativitet

Refleksivitet

- People constantly engage in reflexive activities where verbal, written and other semiotic signs are used to characterize other communicative signs (Agha 2007:16).
- Interessant for sprogforskning:
  - *Metasproglige aktiviteter*
  - *Metapragmatiske aktiviteter*

Det senmoderne samfund og refleksivitet

- Den senmoderne periode er karakteriseret ved en forhøjet refleksivitet (Coupland 2009:45; 2010:5; 2014:30)
- Dette skyldes:
  - Mediering (massemedier)
  - Øget geografisk mobilitet
  - Øget kulturel diversitet
- Vi bør også rette blikke mod sociale medier!
  - Online interaktion og digitale praksisser fordrer en særlig høj grad af selvreflektion
  - Fokus på:
    - Det temporale aspekt
    - Det teknologiske aspekt

Det temporale aspekt

- Sociale, sproglige og semiotiske handlinger på sociale medier fastholdes i en kortere eller længere periode før de sendes ud i verden
- Digital diskurs bliver først synlig (og relevant) for andre brugere når der trykkes “send”

Konstruktion af en “snap”

Original:	Translation:
1 Wil: lad mig lige sende en snap	1 Wil: let me just send a snap
2 til [Mia	2 to [Mia
3 Sim: [øh	3 Sim: [eh
4 Wil: lad mig lige sende en snap	4 Wil: let me just send a snap
5 til Mia	5 to Mia
6 Sim: mm	6 Sim: mm
7 Wil: og så skriver jeg med det	7 Wil: and then right away I write
8 samme hej hej nej lad lige	8 hi hi hi let
9 mig sende en lad mig lad mig	9 me send let me
10 tage det der (2.0) nej	10 take that (2.0) no
11 (4.0)så bliver hun	11 (4.0) then she will be
12 nemlig rigtig sur	12 really pissed
13 (5.0) ((skriver))	13 (5.0) ((typing))
14 Sim: alsrig ((i stedet for "aldrig"))	14 Sim: neber ((instead of "never"))
15 (6.0) ((skriver))	15 (6.0) ((typing))
16 Wil: nej for helvede	16 Wil: no got damn it
17 Sim: slet det d	17 Sim: delete that b
18 (6.0) ((typing))	18 (6.0) ((typing))
19 Wil: William(6.0) men hvad skal	19 Wil: William (6.0) but what
20 vi lave skal det være på et	20 should we do does it need to
21 bræt eller	21 be a board

1. Reflekterer over hvordan aktiviteten initieres

2. Reflekterer over hvordan beskeden modtages

3. message construction repair (Meredith an Stokoe 2013)

4. Standard ortografi gøres relevant

5. William underskriver beskeden

- Flere refleksive aktiviteter finder sted inden beskeden sendes
- Det “ekstra sociale” element af samkonstruktion mellem de to drenge er interessant

Original:	Translation:
1 Wil: det andet kan ses af alle jo	1 Wil: everybody can see what I
2 det der står på min væg så	2 write on my wall
3 det skal være sådan lidt	3 it needs to be more like
4 mere (1.0) hvad hedder det	4 (1.0) what's it called
5 sofistikeret eller sådan	5 sophisticated or like
6 fint	6 posh
7 XAS: ja	7 XAS: yes
8 Wil: i det	8 Wil: like
9 XAS: okay så: altså så tænker man	9 XAS: okay then you think
10 mere over (1.0) [altså hvad	10 more about (1.0) [that is
11 man skriver alt afhængig af	11 what you write depending on
12 om man skriver på messenger	12 you write on messenger
13 eller	13 or
14 Wil: [ja ja	14 Wil: [yeah
15 Wil: beskeder det er fuldstændigt	15 Wil: messages that doesn't matter
16 ligegyldigt men på ens væg	16 one bit but on your wall
17 (1.0) der skal man li:ge, det	17 (1.0) there you just have to,
18 gør jeg altid jeg skriver	18 I always write first and
19 altid først skriver jeg bare	19 then I proof-read
20 og så retter jeg igennem med	20 and corrects commas and
21 komma og sådan noget	21 stuff like that
22 ((småleende))for det skal	22 ((chuckles)) because I
23 bare jeg synes det skal	23 think it needs to appear
24 fremstå så godt som muligt	24 as good as possible
25 XAS: ja okay så det så altså du	25 XAS: yeah okay so what you are
26 siger at det tager længere	26 saying is that it takes you
27 tid at lave sådan en status	27 longer to make such a status
28 Wil: ja	28 Wil: yes
29 XAS: for du skal li:ge rette den	29 XAS: because you just have to
30 igennem og sådan noget	30 proof-read and stuff
31 Wil: ja beskeder det er bare	31 Wil: yes messages that just
32 ((imiterer at skrive	32 ((imitates fast writing on
33 hurtigt på bordet)) og så	33 the table)) and then
34 ((klik lyd med tungen der	34 ((makes a click noise that
35 indikerer "tryk på enter"))	35 indicates he "push enter")

Metasproglig refleksivitet:

1. Forskellige normer for sprogbrug passer til forskellige former for skrift i henholdsvis private og offentlige rum
 → Væg: sofistikeret & fint = korrekt.
 → Messenger: mindre orientering mod korrekthed

2. Hvordan mødes normerne i praksis:
 → Væg: korrekturlæsning og fremtoning er vigtig
 → Messenger: hurtigt og spontant

→ Eksplisit bevidsthed omkring refleksive aktiviteter

Det teknologiske aspekt

- Mediernes teknologiske egenskaber indbyder til refleksive handlinger (e.g. push messages, “like funktionen”)
  1. Brugerne opfordres til at forholde sig til deres egen selv-repræsentation
  2. Brugerne opmuntres til at reflektere over andres reaktioner på deres sproglige og sociale handlinger
  3. De skal tage stilling til hvordan de skal respondere

Konkluderende bemærkninger

- Online sociale praksisser indbyder til en særlig høj grad af selv-refleksivitet

→ Dette involverer ofte at se på sig selv fra et andet og medieret perspektiv

- Det temporale aspekt er centralt:
  - Samkonstruktion af digital diskurs
  - Korrekturlæsning af statusopdateringer
  - Refleksioner over korrekt sprogbrug

Konkluderende bemærkninger

- Mine data bidrager med viden om sociolingvistisk refleksivitet på mindst to måder:
  1. "Skrift" indbyder til refleksivitet på formniveau
  2. Sociolingvistisk refleksivitet er centralt for de unges online interaktioner
- Mediernes teknologiske egenskaber inviterer brugerne til refleksive handlinger

Referencer:

- Agha, A. (2007): Language and Social relations. New York: Cambridge
- Androutsopoulos, J. (2010): The study of language and space in media discourse. In: P. Auer, J.E. Schmidt (eds.): Language and space. Theories and methods. Vol. 1. Berlin: Walter de Gruyter. pp. 740-758.
- Coupland, N. (2009): Dialects, standards and social change. In: M. Maaegaard, F. Gregersen, P. Quist and J.N. Jørgensen (eds.): Language attitudes, standardization and language change. Oslo: Novus, pp. 27-50.
- Coupland, N. (2014): Language, society and authenticity. Themes and perspectives. In: V. Lacoste, J. Leimgruber and T. Breyer (eds.): Indexing Authenticity: Socio-linguistic Perspectives. FRIAS Linguae & Litterae series. Berlin: Mouton de Gruyter, pp.14–39.
- Jones, R., Alice, C & Hafner C.A. (2015): Introduction. Discourse analysis and digital practice. In: R. Jones, C. Alice, & C.A. Hafner (eds.): Discourse and digital practices. Doing discourse analysis in the digital age. Oxon: Routledge, pp. 1-17
- Leppänen, S., Møller, J.S. Nørreby, T. R., Stæhr, A. Kytölä, S. (2015): Authenticity, Normativity and Social Media. In: Sirpa Leppänen, Janus Møller & Thomas Nørreby (eds.): Authenticity, Normativity and Social Media, *Discourse, Context and Media.*, vol. 8, 30-45.
- Madsen, L.M, Karrebæk, M.S, Møller J.S (2016): Introduction. Everyday languaging. Collaborative research on the language of children and youth. In: Madsen, L.M, Karrebæk, M.S, Møller J.S (eds.): Everyday languaging. Collaborative research on the language of children and youth. Berlin: Mouton de gruyter, pp. 1-18.
- Meredith, J. & Stokoe, E. (2013): Repair. Comparing Facebook “chat” with spoken interaction. Discourse and communication, 8 (2). P.1-27
- Stæhr, A. (2015): Reflexivity in Facebook interaction - Enregisterment across written and spoken language practices. In: Sirpa Leppänen, Janus Møller & Thomas Nørreby (eds.): Authenticity, Normativity and Social Media, *Discourse, Context and Media.*, vol. 8, 30-45
- Stæhr, A. (2016): *Normativity as a social resource in social media practices*. In: Madsen, Lian M., Martha S. Karrebæk & Janus S. Møller (eds.): *Everyday languaging. Collaborative research on the language use of children and youth*. Trends in Applied Linguistics. Mouton De Gruyter.
- Stæhr, A. (2016,forthc.). Languaging on the Facebook wall. Normativity on Facebook. In: K. Arnaut, M. Spotti & M. S. Karrebæk (eds.), *Wasted language: Super-diversity and the sociolinguistics of the interstices*, Multilingual Matters.